

OIHENART AFORISMOEN VIII. LEHIAKETA

UPV/EHUko HEZKUNTZA, FILOSOFIA ETA ANTROPOLOGIA FAKULTATEAK ANTOLATUA

OINARRIAK

EHUko Gipuzkoako Campusaren eta Donostiako Udaleko Euskara Zerbitzuaren laguntzaz, Hezkuntza, Filosofia eta Antropologia Fakultateak iragarri nahi du "Oihenart" izeneko aforismoen zortzigarren go. lehiaketa honako arauen arabera:

1. Genero gisa, aforismoa zentzu zabalean ulertuko da (pentsamenduak, mikroipuinak, poemak), eta edozein aforismo kopuru onartuko da, euskaraz idatzitako testu laburrak, originalak eta paperean argitaratu gabeak baldin badira.
2. Hiru sari emango dira. Lehen sariak 500 euro eskuratuko ditu; bigarren sariak, 300 euro; eta hirugarren sariak 200 euro eskuratuko ditu. Epaimahaiak lehen saria *ex aequo* ematea erabakiko balu, bi irabazleek 500na euro jasoko lukete.
3. Aforismo irabazleak eta finalistak, ahal dela, liburu batean argitaratuko dira, egileen baimenarekin. Parte hartzaile guztiek ale bana jasoko dute, baina edizio horretarako egile eskubiderik gabe.
4. Parte hartzeko bi modu daude. (1) Posta elektronikoaren bidez, aforismo bilduma PDF formatuan bidali behar da oihenart.aforismoa@gmail.com helbidera. (2) Posta arruntaren bidez, aforismo bilduma bakoitza paperezko hiru aletan bidali behar da. Ale bakoitza goitzen batez sinatu behar da. Egilea identifikatzeko aukerarik ez da eman behar. Kartazal itxi baten barruan (edo beste PDF dokumentuan, posta elektronikoaz egiten bada) egilearen datuak jarri behar dira, helbide elektroniko bat barne, goitizena kartazalean bertan idatziz.
5. Posta elektronikoaren bidez aurkeztutako aforismoak bilduko dira 2018ko azaroaren 2an, eta epai-mahaikideei anonimizatuta bidaliko zaizkie, egilea identifikatzeko aukerarik gabe. Bildumak posta arruntaz igortzeko azken eguna 2018ko urriaren 26a izango da, honako helbide honetara:

**Hezkuntza, Filosofia eta Antropologia Fakultateko DEKANOTZA
(OIHENART AFORISMOEN VIII. LEHIAKETA)
Euskal Herriko Unibertsitatea
Oñati Plaza, 3
20018 Donostia**

6. Epai-mahaia hiru pertsonen osatuko dute: Filosofia/Antropologiako irakasle edo ikasle batek, Hezkuntzako beste irakasle edo ikasle batek, eta idazle batek, Gipuzkoako campuseko Erretoreordetzak proposatutakoa. Idazkari lanetan arituko den Lan-batzordekideak ez du botorik izango.
7. Ebazpena 2018ko abenduan argitaratuko da, Fakultateko webgunean eta Fakultateko festa ospatzeko ekitaldian. Ondoren sariak eta liburuaren aleak banatuko dira.
8. Epai-mahaikide eta Lan-batzordekide dihardutenek ez dute bilduma aurkezterik izango.
9. Irabazleak eta finalistak ez diren bildumen plikak ez dira irekiko.
10. Epai-mahaiak araudi honetaz kanpo dagoenaz erabakiko du, Lan batzordearen laguntzaz. Lehiaketa honetan parte hartzeak, baldintza hauek goitik behera onartzea dakar berekin.

Donostiako Udala
Euskara Zerbitzua

Universidad
del País Vasco Euskal Herriko
Unibertsitatea

AFORISMOAK ZER DIREN, ZERTARAKO LEHIAKETA BAT, ETA ZERGATIK OIHENART

Definizio orokorrik ez badago ere, modu laburraz azaldutako pentsaerak lirateke aforismoak: paragrafo bat edo esaera bat, hitz bat agian...

Aforismoa da ideiak agertarazteko aski den testu osoa baina motza: ez zaio ezer faltako ulertua izateko, ez da beste testu baten puska izango, baina bere moduko beste testuekin batera izenburu bakar baten pean bilduta egoteak testuen esanahia osatuko du.

Literatura lan motz-laburrean, adibide ezberdinak, bai ahozkoak baita idatzizkoak, izan dira historian zehar: kontakizun laburrak, herri-ipu in motzak, pasadizoak, errefracuak, esaera zaharrak edo pentsamendu gogoetatsu labur-laburrak... Askotan, esperimendu edo jolas modura agertu ohi dira.

Azken urteotan hazkundera nabarmena izan dute mota horretako lanek: luzera, motzekoa, hitz gutxiei ahalik eta etekin handiena ateratzeko asmoz idatziak. Hitzek ekonomia dela medio, irakasgai didaktikoren bat agertarazteko izkiriaturik zenbaitetan. "Hitz zuhurrak" euskara zaharrenean, adierazpenaren zorrotasuna eta indarra lehenetsi dutenak. Hitz gutxitan, filosofiak eta hezkuntzak bat egiteko aukera eman dezakete aforismoek.

Arnaud Oihenart (Maule, 1592 - Donapaleu, 1667) euskal poeta, legegizona, historialaria eta politikaria izan zen. Joan Perez de Lazarragarekin batera, ezagutzen den lehen euskal idazle laikoa. Euskaraz, frantsesez eta latinez idatzi zuen.

Aforismoa idazkera mota bat da non paradoxek, iruditegiek, herri jakintzak eta gogo ariketek aurrera egin dezaketen modu egokian. Paremiologian eta Errefrautan haien moduko asko aurkitu arren (Oihenart-ek jasotakoak horren adibidea izanik), aforismoek berrikuntza dakarte berez, eta sortu berriak behar dute izan. Oso genero literario egokia da saiakerak idazten hasteko, gogamenari berea ematen baitio, idazkerari behar bezalako trataera duina aitortzen diola.

Horregatik, beharrezkoa iruditu zaigu HEFA Fakultateak aforismo lehiaketa hau antolatzea, bide batez, Oihenart idazlearen erreferentzia intelektuala berreskuratuz eta hedatuz.

AURREKO IRABAZLEAK

2011: David Tijero – Antton Erkizia

2012: Bixente Serrano – Hasier Agirre (*ex aequo*)

2013: Hasier Agirre – Juan Ramon Alberdi

2014: Maribel Aiertza – Juan Ramon Alberdi

2015: Iñigo Legorburu – Juan Ramón Alberdi

2016: Ekaitz Goikoetxea – Koldo Izagirre – Juan Ramon Alberdi

2017: Juan Ramon Alberdi – Ekaitz Goikoetxea (*ex aequo*)

2018:...

